

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	1,75 zł.
Z odnośnikiem miesięcznie	1,85 zł.
W agencjach miesięcznie	1,85 zł.
Przez pocztę już z odnośnikiem	2,08 zł.

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w nakładzie, strażków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Postowe konto makowe 201.082.

Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice.
Miejaska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel 44 Adres telogr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. post. 33

Główny redaktor: Dionizy Kowalski.

Chojnice, niedziela 16 listopada 1924 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-14 od wiersza piąty lub jego miejsca 10 groszy — Rekl. na tekst wiersz 3-14m. 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z niezbytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tutejszej. Za 1-minutowy druk ogłoszeń administracja n.e. odpowiada.

Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9. przed poł.

Kresy Wschodnie.

Gazety piszą, że położenie na Kresach Wschodnich zaczyna być rozpaczliwym. Do rozmaitych gazet nadszedł następujący telegram: Wczoraj, to jest w środę przybyła do stolicy delegacja z Wołynia, z ramienia Zjazdu Polskiego Tow. Obrony Kresów w Kowlu, organizacji polskich na Wołyniu i Związku osadników wojskowych. Delegaci zostali wraz z posłem Berezowskim (ZLN) przyjęci przez premiera i przedstawili mu rozpaczliwe położenie na kresach domagając się wysłania na granicę wschodnią znacznej ilości wojska i zaprowadzenia stanu wyjątkowego.

Premjer oświadczył, że wojewodowie są upoważnieni przez rząd do daleko idących zarządzeń, i wyraził w końcu zapatrywanie, że zaprowadzenie stanu wyjątkowego w powiatach zagrożonych będzie konieczne.

W prywatnych rozmowach delegaci oświadczyli, że do prasy przenika zaledwie drobna cząstka tego, co się dzieje na kresach. Nie tylko wsie, lecz i miasta i dworce kolejowe są napadane przez bandy. Administracja kresowa okazuje się zupełnie bezsilna.

Policja i wojsko spełniają swój obowiązek wprost po bohatersku, lecz są skrópowane zbyt małą liczbą i wprost nieprawdopodobnymi przepisami. Np. policjantowi nie wolno strzelać, póki nie otrzyma odpowiedzi, kogo ma przed sobą. Wskutek tego w ostatnich czasach poległo przeszło dwudziestu policjantów od kul rozbojników.

Wzburzenie wśród osadników wojskowych dobiegło tego stopnia, że osadnicy chcą wysłać swe rodziny w głąb kraju i chwycić za broń, o ile rząd narzecznie nie położy kresu anarchii. Choć samoobrona taka może mieć nieobliczalne skutki, rozpaczeni kresowcy nie są skłonni oddawać swego życia i mienia nadal na pastwę band zbójceckich.

To są wiadomości, które muszą niepokoić całe społeczeństwo. To jest położenie, które przypomina do pewnego stopnia wojnę podjazdową. Jeżeli tu rząd polski nie zabierze się do radykalnego wycięcia wrzodu, to my się możemy doczekać tego, że pewnego pięknego dnia zrozpaczona ludność kresowa zabierze się do samopomocy. Ale wówczas łatwo będzie o iskrę do rozpętania wojny pomiędzy Polską a bolszewją. Na to się bardzo zanosi.

Spółeczeństwo polskie ma chyba prawo wymagać ażeby tej gospodarce w ten lub inny sposób kres położono, bo ona rozgorycza naród, a wstydem okrywa naszą gospodarkę w obec zagranicy. Jak się to ma skończyć? A nasz Sejm kochany, zamiast jednomyślnie zabrać się do naprawy złego, to zastanawia się poważnie nad tem, co zrobić z Grabskim, czy go popierać, czy nie popierać. Swary gorszące domowe są tym naszym przedstawicielom kamieniem mądrości politycznej. Jeny tak dalej!

Sprawy polityczne

na podstawie otrzymanych telegramów.
6-ta rocznica zwycięstwa
sojuszników.

Pokrótko donosiliśmy, że w wtorek 11 bm. przypadła 6-ta rocznica zawieszenia broni i zwycięstwa sojuszników. Z tej okazji wysłał Herriot do rządu amerykańskiego następujący telegram:

„Szczęśliwi jesteśmy, iż w rocznicę zwycięstwa możemy pozdrowić wielki naród Stanów Zjedn. Ameryki, który dzielił cierpienia i nadzieje Francji. Zdaje się, że wchodzi jutrzienka prawdziwego pokoju, który może być ugruntowany na prawie, oraz szczelnej współpracy wszystkich narodów.”

Kurs złotego

z dnia 14. 11. 1924.

Gdańsk:	1 dolar =	5,22 złotych
	100 złotych =	104 1/2 guld. gd.
Warszawa:	1 dolar =	5,21 złotych
	1 gd. gul. =	0,96 1/2 złotych
Marki rentowe =		1,25 złotych

Ze szczególną uroczystością i skupieniem obchodzili rocznicę naród angielski. O 11 godz. przed południem wystrzał smutną zwiastował 2-minutową pauzę dla uczczenia pamięci poległych. Stały wszystkie tramwaje i samochody a przechodnie kłękali, zdejmując czapki z głowy.

Pod pomnikiem „Niezanego Żołnierza” zgromadził się dwór królewski z przedstawicielami stronnictw i delegacją wojsk angielskich. Wśród głębokiej ciszy król złożył bukiet czerwonych maków pod pomnikiem. Wieczorem odbyły się wielkie zebrania na cześć poległych. W katedrze westminsterskiej przemawiał Arcybiskup Londynu w obecności zgromadzonych tłumów.

Komuniści agitują w całym świecie.

Z Ameryki nadchodziła wiadomość, że i tam wykryto list bolszewickiego Komisarza Zinowiewa do zarządu tamtejszych komunistycznych organizacji z wezwaniem do podmywania dotychczasowych rządów. Gazety francuskie piszą, że wskutek tego listu władze amerykańskie będą okazywały tem mniej ochoty do nawiązania stosunków ze sowietami.

Sprawy polskie

na podstawie otrzymanych telegramów.

Legjony mu zaszkodziły.

Dowódca korpusu w Przemyslu generał Latiniak został zwolniony z urzędu z tego powodu, że pozwolił sobie źle mówić o Legionach i nie wziął udziału w ich uroczystości. Oprócz tego sprawą, jego zajmie się sąd honorowy dla generałów. Generał Rydz-Śmigły, który z powodu tego zajścia stawiał wniosek o zwolnienie go ze stanowiska, pozostaje nadal w urzędzie.

Ladne stosunki.

Policja warszawska wykryła lokal, gdzie uprawiano gry hazardowe. Zgrywali się u niej Sturnfelda, który był referentem komendy „główniej policji państwowej”. Usługiwał im zaś szofer prezydenta miasta, który zwoził autowebilem prezydenta gości do uprawiania gry i na tem zarabiał. Wytoczono śledztwo 12 osobom.

Wylewanie krokodyli łez.

Rusini lwowscy obchodzili w niedzielę 6-letnią rocznicę nieudanego wydarcia Polacy Lwowa, który jak wiadomo obywatelstwo polskie we Lwowie przy pomocy odzieczy wojsk polskich zdolało obronić. W cerkwiach rusińskich odbywały się żałobne nabożeństwa, zaś pisma ukraińskie omeściły żalobne artykuły.

Bezustanne rycie pod Górnym Śląskiem.

W Prusach odbywa się obecnie tak zwany Tydzień górnośląski ku popieraniu kultury niemieckiej na opolek Górnym Śląsku. W Berlinie urządził z tej okazji Prezydent Rzeszy Ebert przyjęcie, na którym w obecności przedstawicieli organizacji śląskich wygłosił mowę. Wyraził żal, że Górną Śląsk został podzielony i że ta rana jest dotąd wciąż jeszcze niezagojona. Pomagamy też, o ile pozwalają na to traktaty braciom i siostronom naszym i wierzymy, że pozostaną oni wiernymi ojczyźnie niemieckiej. Stopy graniczne nie mogą bowiem rozdzielić nas. Górnoślązacy tęsknią do siebie wspólnie i Tydzień górnośląski ma za zadanie pogłębić wzajemne uczucia i zjednoczyć naród niemiecki w jego gorliwości do pracy i dążeniu naprzód z wiarą w lepszą przyszłość.

Wiadomości kościelne.

Nowy biskup wojskowy w Czechach.

Ojciec św. mianował biskupem wojskowym w Czechach dotychczasowego superjera armii czesko-słowackiej ks. prełata Bomber. Święcenia biskupie otrzymał ks. Bombera dnia 5 października br. w Pradze. Kościoły czeskie przyjęły wiadomość o tem mianowaniu z wielkim zadowoleniem.

Diecezja chełmińska.

W środę 12 bm. odbyła się kanoniczna instytucja ks. Jana Zakrysia proboszcza z Klonówki, na probostwo w Wąbrzeźnie.

Kolatorom opróżnionego probostwa w Klonówce jest p. Wacław Rudowski tamże.

W piątek, 14 bm. odbyła się instytucja kanoniczna ks. Władysława Lamparskiego, wikarego z Dubków, na probostwo w Rumji.

Kronika miejscowa.

CHOJNICIE, dnia 15 listopada 1924 r.

— **Pomorski Teatr Objazdowy** pod dyrekcją Wład. Helleńskiego i Mieczysława Szyszyłowicza wystawi w Chojnicach na sali hotelu Centralnego, we wtorek dnia 18 bm. 4-aktową komedję „Hajduczek” z „Pana Wołodyjowskiego” Sienkiewicza. W komedji tej występują znakomici artyści, jak pp. Marja Szadurska, Michalina Zawillo, Marja Wirska, Władysław Helleński, Wład. Szyszyłowicz, Guttner, Moranowicz, Janicki, Zbyszowski. W środę, dnia 19 bm. odegraną zostanie krótkowidła „Mąż o dwóch żonach”, która trzyma widza w śmiechu do ostatka. W krótkim czasie Pom. Teatr Objazdowy zyskał sobie wielką życzliwość. Spodziewać się można, że i tym razem udział publiczności będzie w przedstawieniach wielki. Bilety jak wiadomo wcześniej nabyć można w księgarni „Dziennika Pomorskiego”.

— **Pierwsze przedstawienie** Kina Nowości cieszyło się nadzwyczajnym udziałem publiczności. Wyświetlone filmy w zupełności odpowiadały ogólnym oczekiwaniom.

— **Zebranie** Ligi katolickiej cieszyło się dość licznym udziałem członków i gości tak, iż mógł się odbyć wykład ks. dr. Kirsteina o spirytyzmie, którego słuchacze wysłuchali w niemalem napęciu. Napiszemy więcej.

— **Tow. Powst. i Wojaków w Chojnicach** obchodzili w niedzielę dnia 16 bm. obchód listopadowy. Z powodu tego odbędzie się strzelanie z rana, zaś potem o godz. 12 1/2 msza św. za poległych, po południu ciąg dalszy strzelania.

Upresza się wszystkie bratnie tow. obranie udziału we mszy św. Zarząd.

— **Kradzież w kościele.** W czwartek rano podczas mszy św. w kościele gimnazjalnym skradziono pani M. Fr. z Chojnic torebkę ze zawartością. Niezawodnie uda się bezcelnego złodzieja przychwycić. Z drugiej jednak strony należy ze strony publiczności samej zwracać więcej uwagi na swoją własność.

— **W czwartek** był pierwszy mróz w tym roku. Termometr wskazywał 2 stopnie poniżej zera. Śnieg wisi w powietrzu, ale dotąd go nie widać, chociaż wczoraj w piątek w południe około 2 godziny widać było w powietrzu opadającą drobniutką sadz śnieżną.

— **Sprostowanie.** Na notatkę w numerze 262. niniejszego pisma pod tytułem: „Uszanowanie ustawy ze strony ich ustawodawców” dodaję jako świadek następujące szczegóły:

W odnośną niedzielę odbyła się przed południem w jadalni p. Złaznego konferencja prezesów filijnych Narod. Partji Rob. Takowa zakończyła się około godz. 12 tej w południe. O godz. 1 szef zaś miał się rozpocząć wiec z stronnictwa.

W przerwie pomiędzy konferencją a wiecem pp. poseł Reder i senator Szychowski zamówili dla siebie obiad, przy którym faktycznie pili wódkę, jednakże przywołał ze sobą z Grudziądza. Wobec tego mowy o przekroczeniu ustawy o ograniczeniu w sprzedaży napojów alkoholowych być nie może.

Wymieniona ustawa z dnia 23 kwietnia 1920 r. (Dz. Ust. nr. 37/20. poz. 210.) wyraża powiad, że „ograniczenia dotyczą sprzedaży i podawania” napojów alkoholowych, lecz nie zakazuje się picia.

Autor notatki widocznie nie zrozumiał tejże ustawy, w innym razie nie uważałby picia wódki w niedzielę za przekroczenie takowej.

Konrad Seldat.

(Przyp. red. Dla czego tedy nie pokazali własnej butelki z wódką policjantowi?)

Kronika prowincjonalna.

Czersk. Ogień wybuchł w poniedz. o godz. 7 wiecz. w fabryce firmy Schütt. Sygnal przeciągły zwał na miejsce wypadku wielki tłum ludzi, który w okamgnieniu wypełnił podwórza fabryki. Niebawem zjawila się też straż ogniowa i policja, która z trudem utrzymała porządek. Okazało się, że z wielkiej obury

spadł mały deszcz tj., że zapaliły się trociny w stolarni i od nich zajęła się maszyna stolarska. Ogień w zarodku stłumiono, tak że już po kilku minutach straż znowu wróciła, akcją przyszła.

— Teatr kaszubski odbędzie się w niedzielę, dnia 16 bm., o godz. 7 wiecz. na sali p. Kwaśniewskiego w Malachinie. Teatr ten cieszył się wszędzie, gdzie go odgrywano, licznym udziałem publiczności. Dotąd odegrano go w Brusach i we Wislu, gdzie trzeba było go powtórzyć i to ostre razy. Najlepszym to dowodem, jakie zainteresowanie wzbudził u widzów. Spodziewać się należy, że z takim samym skutkiem odegrany zostanie również w Malachinie. Dnia 7 grudnia odegrany zostanie także w Czersku.

Czersk. (Tyfus brunny). Straszna ta choroba i nas nawiedziła i już dawno ulaty zagrała. A przebiegała się ona najprawdopodobniej z Łęga. Miano wicie jako pierwsza zachorowała rodzina p. Lindego w Złotowie pod Czerskiem, gdzie jako pierwsza zachorowała 81-letnia córka Gertruda, którą przewieziono do Zakładu św. Boromiusa w Chojnicach, gdzie niebawem zmarła. Drugą ofiarą była jej 21-letnia siostra Marta, której pogrzeb odbył się 31 paźdz. Tak samo zachorowała reszta rodziny. Zmarła śp. Gertruda była w Łęgu na odpuszczeniu i tam nocowała u krewnych, gdzie chorował członek rodziny, najprawdopodobniej na tyfus. Tym sposobem choroba ta zawleka się do Czerska. Spodziewać się należy, że władze ze swej strony poczynią kroki, aby zaraza dalej się nie rozszerzała.

Dąbrówka. W nocy z 6 na 7 bm. odwiedził niewyśledzeni dotąd złodzieje pewnego gospodarza w wiosce naszej, któremu skraść chcieli gęsi. Gospodarz jednak zauważył złodziei w czasie gdy się oddalali z łupem strzelił do nich z fuzji, nie raniąc prawdopodobnie żadnego, gdyż złodzieje odwrócili się i rozpoczęli strzelając z rewolwora w kierunku zabudowań. Skradzione jednak gęsi pozostawili na miejscu i po wystrzeleniu naboji ułotnili się niepoznani.

Sępólno. Starosta sępoleński ogłasza, ażeby nie wpuszczono przez granicę z Wielkopolską bydła rogatego, ponieważ bydło choruje tam na zarazę plisną. Wszelkie zatem sztuki zawleczone do powiatu należy zabijać lub na przeciąg kwartału odosabić. Poprzeźnio należy o tem powiadomić starostwo.

— Burmistrzowie, wójtowie, sołtys i przełożeni obszarów gminnych zostali przez p. starostę zawezwani na zebranie do Sępólna, które odbędzie się tam w piątek 21 listopada o 10 godz. przed południem na sali powiatowej.

(Biedne psy). Z powodu urzędowego stwierdzenia wścieklizny muszą być psy w dalszym ciągu związane w tej części powiatu sępoleńskiego, która leży pomiędzy szosą Sępólno - Zalesińsk - Kamień - Chojnice.

— Pora ochronna dla kóz potrwia do końca 1924 roku, zaś para ochronna dla saren również do tego terminu z wyjątkiem listopada.

Tuchola. Osadnik p. Józef Lampka z Małej Kłoni tuł powiatu przy rżnięciu siczki za bardzo zbliżył rękę do nożów maszyny, wskutek czego odcięte mu zostały dwa palce u prawej ręki.

— Dnia 10 bm. obchodził mistrz stolarski pan Paweł Głamski z Kozłinki wraz ze swą małżonką swe złote gody. Składano mu liczne życzenia z różnych stron, jak i dzieci własnych i 24 wnuków. Sędziwa para jest jeszcze dość czerstwa.

— Panu Berendowi, karczmarzowi z Brzozy spaliła się stodoła z całym zniwem, dalej maszyny gospodarskie. Ogień miał zostać podłożony przez młodych ludzi, których poprzednio gospodarz wobec ich nieprzystojnego zachowania się ze sali zabawowej wydalil.

Kościerzyna. Ostatnio skradziono na szkodę gospodarza Klatta z Kobyla jednego konia. Stajnia, w której koń się znajdował nie była zamknięta. Opis konia: kłacz, wysoka 155 cm, mała strzałka na nosie, kasztanka 18 lat licząca, grzywa krótko strzyżona, wartości 200 zł. Ślady prowadziły w stronę Liniewa i niezawodnie przemycono konia do W. M. Gdańsk.

Skarszewy. Obławy na przemytników. Tutejsza policja zebrała w ubiegłym tygodniu kilka obław na przemytników papierosów. Obławy te zostały uwieńczone pożądanym skutkiem. We wtorek w nocy napotkała policja bandę przemytników w liczbie 40 ludzi przy torfowisku pod Nowym Wiecem. Gdy przemytnicy zostali zaskoczeni zjawieniem się policji rozpięzli się we wszystkie strony. Noc była bardzo ciemna. Kilku z przemytników schroniło się do dołów torfowych, gdzie ich policja za pomocą lampek kieszonkowych wyszukała. Mimo wielkiej ciemności udało się policji przychwycić 7 osób, którym skonfi skowano około 40 000 papierosów i znaczne zapasy cygar i tytoniu.

W czwartek przetrzymano znowu 6 przemytników i skonfi skowano im 40 000 papierosów i dużo cygar i tytoniu.

Chelmska. Umarł tu były konduktor kolejowy śp. Albert Gierga w 71 roku życia, znany obywatel tutejszy, który 40 lat pracował w tutejszej cukrowni jako urzędnik od chwili jej założenia.

— Miasto postanowiło i w tym roku utrzymywać kuchnię dla ubogich i zwróciło się już w tym celu z apelem do obywatelstwa o pomoc materialną. W zeszłym roku kuchnia wydała 36 tysięcy porcji ciepłej strawy.

Sucha, pow. świecki. (Budowa mostu.) Za mlynem Sucha przez rzekę Brdę buduje się nowy most. Prace przy budowie wykonuje oddział saperów z Torunia.

— Tutejsze Towarzystwo Powstańców i Wojaków urządza w niedzielę dnia 16 bm. u p. Höhnego przedstawienie amatorskie, poczem zabawa taneczna.

Jania Góra, pow. świecki. Mianowany sołtys na tutejszą gminę został miejscowy obywatel p. Antoni Ziętek, który już urząd przejął.

Bukowiec, pow. świecki. (Jarmark.) We wtorek dnia 18 bm. odbędzie się tutaj jarmark; ostatni w tym roku.

Topólno. (Jarmark.) W czwartek 13 bm. odbędzie się w Topólnie jarmark kramny i na bydło.

Pruszcz, pow. świecki. We Wszystkich Świętych odbyło się w lokalu p. Seidla zebranie Związku Zaw. Osadników Rolnych Kresów Zachodnich, które zagał przez p. Gackowski. Przybył także i wiceprezes powiatowy p. Drozdowski, który udzielił kilka informacji. Referat wygłosił p. St. Kunz z Grudziądza. Następnie przeczytano rezolucję uchwaloną przez główny zarząd, w której zebrani proszą o oszacowanie osad itd. Omówiono jeszcze inne ważne sprawy, poczem zebranie pochwaleniem Pana Boga zamknięto.

Z powiatu świeckiego. Prace jesienne już i w naszym powiecie są na ukończeniu. Kartofle już wykopane. Pracuje się jeszcze miejscami przy kopaniu buraków.

Niejedni narzekają, że kartofle z tegorocznego zbioru mocno gniją, tak iż niejedni rolnik poniosł skutkiem tego szkodę dość wielką.

— Daje się odczuwać od dłuższego czasu brak tabaki do żużwania.

— Dzielny rozkład jazdy kolei państw. istniał i istnieje w bieżącym roku na szlaku Swiecie-Terespola. Po południu odchodzi ze Swiecia pociąg do Terespoli około 8-mej godziny i przyjeżdża do Terespoli, gdy już pociągi na kilka stron przed przybyciem powyższego odchodzi. Więc kto chce po południu ze Swiecia na pociąg wyruszyć, musi iść do Terespoli, ponieważ wieczornym nie zdąży. W tym celu jeżdżą teraz do różki ze Swiecia do Terespoli.

Nowemiasto. Zmarła tu Siostra Miłosierdzia Łucja Piotnicka. Sp. siostra Piotnicka wstąpiła do zgromadzenia sióstr Miłosierdzia roku 1913; była czynna jako siostra najpierw w Chelmie, potem zapadła podczas wojny na zdrowiu pracując przy ranach żołnierzy w Malborku i Poznaniu, z choroby tej mimo dwukrotnej operacji już się nie wyleczyła. Pracowała, cierpiąc aż do wyczerpania resztek sił. Niech Pan Bóg będzie jej nagrodą za to poświęcenie się.

Z dalszych stron.

Koronowo. Niezwykłych przygód użyło dwóch panów jadących z Łącka do Koronowa. W drodze rozwarła się bryczka tak, że konie z pół wozem uciekły a panowie pozostali na bryczce. Woznica był podchmielony i nie pobięgił za koniami. Następstwem było, że konie zginęły, a szory znalezione w rowie szcwowym. Mniemano, że złodzieje je ukradli, jednak za radość dla właściciela nie miała granic, kiedy po trzech dniach konie znalezione w Wieszowle.

Ostatnie telegramy.

Złoto straci wartość.

Amerykański profesor Sheldon ogłosił, że udało mu się ulepszyć sposób fabrykacji złota w rtęci. Uczony ten twierdzi, że chemiczna fabrykacja złota w rtęci wywoła prawdziwy przewrót we walucie złotej. Jeszcze tego złota nie widzimy.

Trzęsienie ziemi.

W czwartek po południu odczuł w Wonosobo na Jawie gwałtowne trzęsienie ziemi. Kilka miast znikło zupełnie z powierzchni ziemi.

„Dzień książki.”

W przyszły czwartek będą w całej Polsce zbierać na oświatę i na fundusz wdów i sierot przy towarzystwach literatów i dziennikarzy. Wszystkie księgarnie przeznaczają w tym dniu 10 proc. obrotu dziennego na powyższe cele.

Przynajmniej jakieś powodzenie.

W Kopenhadze ogromne okłaski uzyskało przedstawienie opery Różyckiego „Pan Twardowski” połączonej z baletem. Na przedstawieniu był król, ministrowie i wybitni działacze społeczeni.

Delegację robotników

angielskich, złożoną ze 7 przywódców związkowych, witaly w Moskwie na dworcu tłumy narodu z muzyką i sztendarami. Przywódca robotników angielskich Bentill wygłosił mowę, w której zapowiedział uczynić wszystko, by doprowadzić do porozumienia między rządem angielskim a rządem bolszewickim Sowiecom

nie chodzi o porozumienie, lecz o pożyczkę. Za darmo oni robotnikom przyjęcia z muzyką nie wyprawili.

Paderewski w Poznaniu.

Państwo Paderewscy mieli przyjechać do Poznania, gdzie uniwersytet poznański zamierzał mu wręczyć stopień doktora filozofii. Przyjazd został jednakowoż odłożony.

Odłożono do aktów.

Gazety francuskie piszą, że skoro Baldwin ożwiadczył, że rząd angielski musi się dopiero rozpatrzyć w umowie Ligi Narodów o wieczystym pokoju, to znaczy to, że cała ta umowa jest na razie pogrzebaną. Równocześnie piszą, że Baldwin wyprawił pogrzeb Niemcom, bo odebrał im nadzieję na rewizję Traktatu wersalskiego, a więc na Górny Śląsk i Korytarz pomorski.

Gdańsk łączy z Niemcami.

Niemcy robią Gdańszczanom wszelkie ułatwienia, ażeby im ułatwić wyjazdy, jednym do Niemiec, a drugim do Gdańska. Skasowano wszelkie granice pasz portowe i obniżono ceny w Towarzystwach żeglugi morskiej — wszystko na to, byle oswoić Gdańszczan z ojczyzną niemiecką.

Wielki spisek przeciw Namiestnikowi węgierskiemu.

Przeciwko węgierskiemu Namiestnikowi Horthy'emu odkryto wielki spisek.

Proces przeciw potworowi w ludzkim ciele.

Proces przeciw Haarmannowi rozpoczął się 5 grudnia. Zawezwano 192 świadków. Udowodniono mu i dotąd zamordowanie 27 ludzi. Zaden adwokat nie chce się podjąć jego obrony.

Zelazny wódz narodu.

Mussolini oświadczył, że się pogrozek przeciwników nie zleknie i w razie potrzeby skazuje parlament i będzie rządził samowładnie. A przeciwnicy powinni się uspokoić, bo gdyby puścił na nich ze smyczy swoich faszystów, sami prosiliby o pomoc.

Ładny Sejm.

W Meksyku strzelano do siebie w sejmie tamtejszym. Dano około 200 strzałów rewolwerowych. 2 postów odniosło rany.

Dla czego bolszewiki urządzają bandytyzm?

Gazeta „Dzień Kowieński” zdradza, że bolszewicy urządzają napady w tym celu, ażeby szerzyć popłoch i niezadowolenie z władz. To, co teraz z Polską, chcą urządzić później z Estonją i Łotwą.

Obniżenie stopy procentowej.

Rada Nadzorcza Banku Polskiego zamierza przy końcu listopada lub na początku grudnia obradować nad obniżeniem stopy procentowej.

Komunistyczny rząd chiński.

Z Chin nadchodzi wiadomość, że nowy rząd chiński składa się wyłącznie z przedstawicieli komunizmu. Wszyscy ministrowie utrzymują ścisłe stosunki ze Sowiecami w Pekinie.

Komuniści w Rzymie.

Aresztowano w Rzymie 60 komunistów, którzy napadli na mieszkanie wybitnych faszystów.

Wojna na Bałkanach

Pomiędzy Czarnogórzem a Albanją wybuchły rozruchy z powodu zanordowania wyższego urzędnika czarnogórskiego przez Albańczyków. Kilka tysięcy Czarnogórców maszeruje w kierunku granicy albańskiej. Spalono kilka wsi. Są zabici i ranni.

Obniżanie zarobków lekarzy.

Lekarze warszawscy postanowili dążyć do obniżenia zarobków swych z powodu skarg na wysokie pobory lekarskie.

Reforma rolna.

Minister Reform Rolnych oświadczył w Komisji Rolnej, że prace nad nową Reformą rolną są na ukończeniu i niebawem przedłożone zostaną Sejmowi do uchwalenia.

Ks. Seipel wraca do rządu.

Strajk kolejarzy został zażegnany w nocy na czwartek o 1 godz. Ks. Seipel powołany został znowu do utworzenia rządu, ale nie dał jeszcze stanowczej odpowiedzi.

Przyjęcie postów.

Minister spraw zagranicznych Chamberlain będzie przyjmował postów zagranicznych: w piątek ambasadorów czyli postów wielkich mocarstw, w sobotę postów mniejszych państw.

Żarty.

Łatwo być może...

O n. Posłuchaj tylko, może to być prawda, że od światła księżycowego można oślepnąć?

O n. Bardzo możliwa. Pewnie sobie przypomnisz ów wieczór księżycowy, kiedy to o Twoją rączkę po prosiłem?

Robione damskie i męskie kamzele we wszystkich wykonaniach, trykotowe i robione rękawiczki, trykotowe koszule, kalesony i majtki dla pań i panów

Ludwik Rasch

Linoleumowe chodniki i kobierce we wielkim wyborze.

Pończochy, skarpetki wełniane i bawełniane, chustki do nosa, szelki znaczony, zaczęte i gotowe ręczne roboty.

Anegdoty z życia naszych przodków.

Kiedy Radziwiłł, z przydomkiem Panie Kochanku, raz jednego klecił swoje genialne kłamstwa wobec króla Stanisława Poniatowskiego, przyszedł z kole do widzenia się z Panem Jezusem.

— A jakże Chrystus Pan był ubrany? zagadnął z przekąsem król filozof.

— Miał na sobie mundur województwa czernichowskiego — odpowiedział niezmięszany artysta z zmyślaniami.

A był w tej odpowiedzi wyraźny przytyk do króla, że nie troszczy się o odebranie Rosji tych województw, które kiedyś należały do Polski i które dostarczały wówczas urzędów tytularnych — bez znaczenia faktycznego — królowi do rozdawania, a szlachcie chętnienia się takowemi.

Jednym z najpoufalszych domowników księcia Radziwiłła Panie Kochanku był Leon Borowski, komornik sionimski. Ale zdarzyło się, że między nim a księciem wszczęło się nieporozumienie, a że jeden i drugi był uparty przyszło między nimi do jawnej i zawziętej nieprzyjaźni. Ostatecznie jednak wdali się w sprawę przyjaciele i nakłonili p. Borowskiego, że tenże wybrał się do Nieświeża, rezydencji księcia, na wesele jego siostrzenicy. Oto scena powitalna:

Książę w złym humorze, sapi z gniewu. Zali się, że odkał Borowski mu ubliżył, wszyscy go lekceważą. Otoczenie bezradne, nie wie, jak udobruchać księcia. W tem odmykają się drzwi i wchodzi — kto? — Pan Leon Borowski, z miną gęstą w kontaszu nowo grodzkim ponsowym, z pasem litym, że aż się oczy śmiły i nizinuko się skonił przed księciem. Książę tak się zmieształ, że aż języka zapomniał w gębie. Wstał, znowu usiadł w krzesło i odezwał się po chwili w roz-targnieniu:

— Co tam słycać, panie Leonie?

— Teraz słycać, że dwóch wielkich głupców na Litwie.

— Kto taki?

— Jeden to książę Radziwiłł, wojewoda wileński, a drugi to Leon Borowski, komornik sionimski.

— Jako? — przerwał książę mocno zasapany.

— A tak, książę, panie! Radziwiłł, że się porwał na carową, a Borowski, że się porwał na Radziwiłła.

Cóż powiecie! Książę zamiast coby się miał gniewać, zaczął się śmiać do rozpuku, a potem rzekł: — Panie Leonie, Waćpana całe życie błasienstwa trzymać się będą. A kto z waści zaprosił do Nieświeża na wesele.

— Sam się zaprosiłem, Książę Panie, zatekniłem się w Sionimie. Wykroczyłem, o tem Bóg i ludzie więcej jeszcze wiedzą, niż sam książę. Bij mnie, bom wart tego, ale ostrzegam, że Wasza Książęca Mość i hakami od Nieświeża mnie nie odpędzisz. — Książę się rozczulił i ucałował go mówiąc:

— Panie Leonie, bądź dobrej myśli! A o tem, co minęło, nie gadajmy.

Był kiedyś gościem Karola Radziwiłła starosta Potocki, powiedzielibyśmy dziś, taki sam warjat, jak książę Panie Kochanku. Otóż jego zajście z tymże p. Leonem Borowskim, przez niego samego opowiedziane posłańcowi księcia Karola Radziwiłła. Miał on, pan bogaty i dumny w wielkiej czci księcia Panie Kochanku i umiał uszanować jego posłańców. Oto ich rozmowa po pierwszym przywitaniu posta:

— A teraz, Panie Bracie, powiedzno, w jakim interesie do nas przyjechałeś!

— Niech się nacieszę Jaśnie Wielmożnym Panem, o interesie będzie pora mówić. Jak się rozgłoszę, to wszystko objaśnię. Dziś sobota; Pan zwykle dziś suszyć, i mnie służyć swojego na zbawienną drogę naprowadzisz. Jutro przy kielichu gładziej gójdzie, bo tylko panny przy wodzie rozprawiają.

— Prawdziwy Albeńczyk i zuch i mądry. Żeby jeno ta sobota minęła, żebym się uogł z Litwinom pobawić. W Nieświeżu tego piją. Albow ja tam pół roku nie siedział? Jak się też powodzi panu Leonowi Borowskiemu?

— Zdrow, Panie, zawsze wesół w łaskach u jaśnie oświeconego pana mego.

— Albo o tego nie wart? To głowa! Jemu kanclerzem być. A jak pije! Ja się na niego z dziesięć razy porywał, żeby go spoić, ale nie mogłem mu rady dać. Za każdym razem spoił on mię tak dokładnie, że ani ręki, ani nogi podnieść nie mogłem, a pan Leon tylko się śmieje i mówi: „Spój, nieboże, spój” — i szuka świeżego żeby z nim dopić. Przecież on, mospanie pół garnca wina duszkiem w żywot wleje i ani nie oddechnie przytem. Gdyby on do Kaniowa przyjechał, tobym ja go jak króla przyjął. Mospanie Soplico, próbowałem się z najślawniejszymi: pijało się z Świejkowskim, podstolim wolińskim i z Janikowskim, i z Branickim, kiedy jeszcze był łowczym koronnym i z Łahodowskim. co kielichem całą Wielkopolską rządzi: to wszystko niebo raki wobec Borowskiego. I książę wojewoda wileński dobrze pije, ale daleko mu do niego. W całej Litwie i Koronie jeden tylko Konarzewski obok niego stanąć może, a prócz Konarzewskiego jak świat szeroki, nie ma równego Borowskiemu.

Kiedy pan Ignacy mnie pokiereszczał, doktor nadworny księcia pana obwiązał mnie głowę i wymógł na mnie, żem się na Najśw. Pannę zaklął, póki mi nie pozwoli, wodę tylko pić będę i nie wyjdę z kwatery. Tęskno mi było w ciupie; modlił się człowiek, modlił, aż się przemodlił. Przyjaciele i sam książę pan nawiedzali mię łaskawie, a ja im mówię:

— Dla miłość Pana Boga, bawcie się umie; choć mi pić nie wolno, niech przynajmniej się napatrzą, jak drudzy piją.

A książę pan zaraz posłał po Borowskiego, bo bez niego zabawa nie warta. A mnie przyszedł koncept do głowy:

— Panowie! — odezwałem się — doktor każe mnie pić wody jak najwięcej; zafarбуйте mi wodę, oszukamy pana Leona, a będzie potem śmiech, że chociażem słaby, przecież przepiłem go.

— Dobrze, panie kochanku — powiada na to książę — ale czy doktor pozwoli waści tyle wody nałopać?

— I owszem — odzywa się obecny przytem doktor Moryson — niech pan starosta zdrows pije wodę, ile się wleje, a ja sam zajmę się jej zafarbowaniem.

Jak przyszedł pan Leon, wszystko było na pogotowiu i zabawa się zaczęła. Piwniczy wszystkim nalewa wina, a mnie wody; szło gładko, już wszyscy byli podochoceni, tylko pan Leon zawsze świeżo do kielicha. A ja piję, wodę a pije. ledwo trzcina w brzuchu nie wyrosła: nareszcie takem się odją, że ani sposobu wytrzymać dłużej. Patrzę na Morysona i oczami modlę się do niego, by mi pozwolił aby jeden kielich wina wypróżnić, bo dalej pękne. Domyślił się doktor czego chcę i wyszedłszy zrobił porządek, żeby mi prawdziwego wina przynieśli. Ale jakim kielich do ust przybliżył, pan Leon mnie za rękę:

— Nie uchodzi drwić z ludzi, Panie Starosto, czemeś zaczął, tem dokończ!

Domyślił się jucha! Ja w prośby. Zwolnit mnie od dalszego picia wody, ale wina nie pozwolił pić ani kropelki.

— Nie porywaj się z wodą na wino! Spij teraz i swoją wodę wypoć. A jak doktor ci pozwoli, służę na gołe łby, bez tych figłów studenckich.

Wszystkim śmiech, a mnie wstyd; ale odtąd już nigdy głowy przed panem Leonem nie nakrywałem.

Pan Starosta Kaniowski był strasznie zawzięty na żydów, a to z takiego powodu: zbierał on szlachte, aby się z nią przyłączyć do Konfederacji Barskiej. Musiało się to dziać w największej tajemnicy przed Moskalami, których wojska już wtenczas gospodarzyły u nas w kraju. A żyd cyrulik, który miał dostęp do starosty, doniósł o każdym kroku generałowi rosyjskiemu, który załoga stał w pobliżu. I kiedy Starosta miał z szlachtą wyruszyć na wroga, został nagle przez oddział wojska rosyjskiego wywieziony do Kijowa, gdzie go trzymano aż do upadku konfederacji. Od tego czasu jak dopadł jakiego żyda, nie robił z nim wiele ceregieli.

Zdarzyło się, że na odpust św. Mikołaja przybył do Kaniowa żyd z Morawy, majątności podczaszego Potockiego, krewnego Starosty i ogrywał chłopów starościńskich w kubki.

Ale co się stało, niech starosta sam opowie: „Czort wiedział, że on z Morawy. Ja na niego policję i sąd nasadził i żyda powiesili. Wielkie święto! A tu Pan Podczaszy do mnie z wymówkami. Ja tedy kazałem napakować sześć bryk żydami z Śniatynia i Buczacza i te wszystkie bryki przewrócić na dziedzińcu morawskiego zamku i dałem powiedzieć Panu Podczaszemu: „Za jednego żyda oddaję ci przeszło sto, a odczep się”. A Pan Podczaszy jeszcze gorzej się rozgniewał i taki mi wypalił list, że gdyby to nie był Potocki jak ja, toby ja jemu!”

Sławne były obiady czwartkowe u króla Poniatowskiego. Bywali na nie proszeni co znamienitsi pisarze i artyści. Razu pewnego pokazali im król dywan czyli kobierzec, otrzymany świeżo od sułtana tureckiego i oświadczył że kto ułoży do tego kobierca najdowcipniejszy wiersz, otrzyma go na własność. Wysilali się więc wszyscy, aby zdobyć tak cenny prezent. Tylko ks. biskup Krasicki, sławny z swojego dowcipu i najznakomitszy poeta owych czasów, milczał, jakoby języka zapomniał. Więc król do niego:

— Jakżeż? Książdz Biskup nie pójdzie dziś w zawody? Czy go ten kobierzec nie nęci?

— Wolę nic nie rzec i wziąć kobierzec — odpowiedział biskup, i wziął kobierzec rzeczywiście.

Jadąc kiedyś gdzieś przez jakieś zapadłe okolice ujrzał biskup Krasicki na polu chłopca pasącego świnię żałośnie rozptakanego. Wysiadła tedy z powozu i przybliżywszy się do pastuszka pyta go:

— Co się stało, że tak płaczesz?

— A, bo mi się prosiaki rozbiegły w szkodę i nie mogę ich spędzić do gromady, a jak przyjdzie gospodarz, to mi się oberwie okrutne lanie.

— No nie płacz tylko, na tę biedę jest przecież rada.

— Hale? — odzywa się chłopiec z pewnym niedowierzaniem, — i to niby jaka?

— Bardzo prosta. Schwyć tylko jedno prosię i ciągnij je mocno za ogon, żeby głośno kwiczało. Zobaczysz, że na ten kwik zbiegną wszystkie inne prosięta.

Chłopiec, mimo pewnych wątpliwości, poszedł za tą radą i rzeczywiście wszystkie prosięta się zbiegły. Uradowany patrzy z podziwem na biskupa, którego oczywiście nie zna i daje wyraz swoim uczuciom.

— Jak to dobrze, że wyście nadeszli. Ale ze wy to wiedzieli, jak je dostać do gromady, bo ja mnie tego jeszcze nikt nie uczył.

— Że ja to wiedziałem, w tem nic dziwnego, bo, widzisz, ja jestem także pasterzem.

— Wy pasterzem?... Ale to chyba aż od wólów — odzywa się chłopiec w przekonaniu, że to najwyższy szczebel w urzędach i godnościach pasterskich.

Biskup wróciwszy do swoich towarzyszków podróżny opowiedział im całą rozmowę i zapytał, czy chłopiec dobrze ocenił jego trudę.

Po śmierci swego krewniaka Jabłonowskiego, który mu sprawiał dużo przykrości, ułożył Krasicki taki nagróbek:

Tu spoczywa z łaski Boskiej
Mój szwagierek Jabłonowski,
Co nakoniec, ległszy w grobie,
Dał spokojność mnie i sobie.

Uczył chłopca filozof, że się ziemia cała
Koło słońca podwójnym ruchem obracała;
Prawda, panie, rzekł chłop, gorzałką zalany,
Patrz, jak mną ziemia rusza, aż łbem tłukę ściany.

Byłem wczoraj na śniadaniu u pana Cześnika....
Do wódki postawiono pięć kieliszków: gospodarz z
każdego pił do mnie, dając mi do czytania następu-
jące na nich napisy:

1. Tysiące trosków, a wiek tak krótki,
Golnijmy wódki.
2. Trzeba raz drugi napić się bracie,
W naszym klimacie.
3. Nim chwila dobrej myśli uleci,
Pijmy raz trzeci.
4. Wypić raz czwarty, bierzcie pokusa,
Zdrowie Bachusa!
5. Pijmy raz piąty, — niech każdy powie,
Że ciepło w głowie.

I w samej rzeczy tak się stało: było ciepło i bardzo ciepło.

Nagróbki.

Płjakowi.

Łyknał
Krzyknał
Przewrócił oczyma,
I już go niema.

Żonie.

Przyjm, luba moja połowo!
Na dowód przyjaznych chęci,
Przyjm tę pamiątkę grobową,
Którą ci małżonek święci:
Ach!.. ostateczny moment twego tchnienia
Pierwszym mego był... uszczęśliwienia

Żarłokowi.

Cicha była śmierć Urbana,
Właśnie gdy miał sos zaprawić,
Ziewnął nad resztą barana
I zaprzestał trawić.

Obywatelowi.

Bił chłopów pałką,
Poił gorzałką,
Miał sto chat z górą,
Jadł barszczyk z rurą,
Popijał piwo,
Zbierał grosiwo,
Ozasem od święta
Ciął się w karciecia.
Miał arendarza,
Z którym rozważa.
Czy będą wojny?
Czy czas spokojny?
Zjadł na śniadanie
Udo baranie
I witych w cieście
Kołodunów dwieście
Tak z niestrawności
Doszedł wieczności,
I w ciemnym grobie
Spoczywa sobie.
Nim wieki zbiega,
Tnie chrapickiego,
Aż głos Anioła,
„Wstawaj!” — zawoła —
Bo już gotowa
Pieczeń wołowa.

Jan Sobieski na Pomorzu.

Ostatnią w dziejach Polski przedrozbiorowej chwilą dłuższego zetknięcia się ziem nadmorskich z osobą samego króla, był pobyt Jana Sobieskiego w Prusach Królewskich w r. 1677.

Sobieski poznał ziemie pruskie już na kilka lat przed swą elekcją, jako starosta gniewski, a później również osiecki i międzylęski, stąd budziły one w nim pewne osobiste zainteresowanie. Ale daleko ważniejszy był względ polityczny, nakazywał stronnikowi Francji, jak najsilniejsze umocnienie swej potęgi nad morzem, by wystąpić energicznie przeciw elektorowi brandenburskiemu i zarazem mieć otwartą drogę do stosunków z Francją. Więc gdy spelży na niczem jaworowskie układy i projekt odebrania Prus Książę-

nych niewiernemu lennikowi, zwrócił Sobieski baczniejszą uwagę przynajmniej na Gdańsk, który w ostatnich latach, zachęcony słabością Rzeczypospolitej, występował coraz samowolniej i uchylał się od świadczeń na rzecz króla. Równocześnie cechy gdańskie raz wraz wysyłały do Warszawy deputacje ze skargami na samowładztwo i nadużycia gdańskiej rady miejskiej. Nadarzyła się sposobność do zaznaczenia w Gdańsku powagi króla polskiego i to było jednym z powodów, które skłoniły Sobieskiego, iż wybrał się w podróż do Prus Królewskich i do Gdańska.

Współczesne opisy tej podróży mieszczą się w kronice opactwa cysterskiego w Pelplinie, oraz w relacjach sekretarza gdańskiego, towarzyszącego królowi. Z opisów tych widać, że podróż odbywała się z wielką okazałością.

Dla króla i dworu zbudowano specjalne łodzie włoskie, na których z końcem maja 1677 r. wyrusza no w podróż Wisłą. Towarzyszyła Janowi III królowi z królewiczem Jakóbem i królową Teresą Kunegundą, oraz kilku dostojników kościelnych i świeckich. Na prośbę rajców toruńskich wystąpił król do Torunia i zabawił tam dwa dni, podejmowany przez miasto wspaniałą biesiadą na ratuszu. Odwiedziwszy następnie biskupa chełmińskiego w Starogrodzie pod Chełmem przybył do Gniewu i tam w swem starostwie, spędził prawie cały czerwiec. Podczas pobytu króla w Gniewie przybywały deputacje z Gdańska i od cehów i od rady, starając się tak jedni, jak drudzy o pozyskanie przychylności monarszej. Więc przedstawiciele cechów wyjednali sobie posłuchanie u królowej i składali często morskie i zamorskie: ostrygi, sardynki, pomarańcze, a rada miejska przygotowała wspaniałe przyjęcie. Z Gniewu wyruszał król niekiedy na bliższe wycieczki, tak np. w święto Bożego Ciała udali się oboje królestwo do Pelplina i powitani arcydziełem w klasztorze Cystersów przyczynili się swą obecnością do uświetnienia procesji.

Miesiąc lipiec spędził Sobieski w Malborgu, żeby skontrolować stan swoich dóbr stołowych malborskich. Równocześnie odbywał się w Grudziądzu sejm pruski, uchwalający ważne podatki, więc król śledził bacznie jego przebieg, poczem udał się do Gdańska, gdzie zabawił przeszło pół roku.

Zetknawszy się z dzielnicą pruską starał się Sobieski poznać jej potrzeby i spełnić życzenia. Musiał też przywłażyć szczególną wagę do tej ziemi, skoro dążył do zawładnięcia największą liczbą starostw pruskich i prócz wymienionych wyżej objął jeszcze starostwo puckie i Nowodwór pod Gdańskiem.

W r. 1685 znalazł się Jan III znowu na Pomorzu, gdyż nabył od siostry swojej Katarzyny Radziwiłłowej klucz dóbr wejherowskich. Do rzędu tych, nadmorskich włości należało i Rzucewo, gdzie do dziś pamięć Sobieskiego wiąże się ze starą aleją lipową. Czy rzeczywiście Jan III sadził rzucewskie lipy, trudno dziś powiedzieć na pewno, ale za słuszością tradycji przemawia zamiłowanie króla do zakładania alei i ogrodów, oraz łatwo zrozumiała chęć upiększenia siedziby królowej Marysieńki, która często bawiła nad morzem.

Mało jest w Polsce zakątków tak pięknych jak właśnie Rzucewo. Z dość wyniosłego brzegu widok na całą pękłą zatokę i na znaczące się w mgłę niskie pasmo Helu, u stóp migoczą fale, które podchodzą ku wybrzeżu łagodnie i jakby sennie. A rzucona poprzec pola prawdziwie królewskie aleje z czterech rzędów olbrzymich lip, to jakby wielka droga wiodąca Polskę ku morzu. Mówią o Polsce te pola, gdzie tak samo jak w głębi kraju zielenią się i złocą zboża, mówią polskie nawskroś drzewa, sędziwe lipy, których potężne pnie noszą ślady niejednej wichury. Nierównomierność i żywiołów potęga drzew dostrajają się do reszty krajobrazu, bo tam na prawo, przeblyszkuje wszak już wszechwładne morze, które wydaje się tu odrazu bliższym i swojskim, w takim obramowaniu polskich drzew i pól.

„Rodz. Kasz.”

Bajka o drewnianym koniu.

(Bajka kaszubska.)

Był to raz król. A ten król miał córkę bardzo ładną, tak, że do niej się wiele królewiczów zgłaszało. Ale król jej żadnemu dać nie chciał, bo mu pewna mądra kobieta przepowiedziała, że jego zięciem będzie zwyczajny żołnierz. Dla tego ją zamknął w osobnej wieży i sam ją na klucz uwięził, ażeby nikt do niej nie miał przystępu. Wtedy ogłosił, że ten ją dostanie, co do niej do wieży wejdzie.

Ów król miał też wiele wojska. A w tem wojsku służył żołnierz, który tę królewską córkę raz widział przez okno i bardzo ją pokochał. Ten sobie tak myślał:

— Zebym ja cię tak mógł dostać, królowo, gdy będę miał wysłużone moje lata! —

Ale jak ją mógł dostać, kiedy ona była zamknięta w murowanej wieży, a on był tylko prostym żołnierzem!

Tak służył królowi wiernie dalej, a gdy swój czas wysłużył, wtedy puszczono go do domu.

I poszedł do domu, a niewiedział, jakim sposobem się dostać do królewskiej córki.

W drodze natrafił bardzo starego człowieka z siwą brodą. Ten go zatrzymał i spytał go się:

— A dokąd ty idziesz, żołnierzu?

Odrzekł żołnierz:

— Ja jestem od wojska puszczony i idę do domu. —

A gdzie wy chodzicie, taki stary?

— Ja tak po świecie chodzę — odrzekł stary. — Ale powiedz mi żołnierzu, czemu ty taki smutny, chociaż jesteś taki młody, że wszystkie dziewczęta za tobą się obracać będą?

— Cóż mi po moich młodych latach i po wszystkich dziewczętach, gdy ja tej jednej nie dostanę, którą moja dusza polubiła! Wiedźcie, ojczy, że król, któremu służyłem, ma córkę piękną, jak słońce. Ale on ją zamknął w murowanej wieży, a klucze ma w ręku, i ten ją tylko dostanie, kto przez mury i zamki do niej wejdzie. A tego ja dokazać nie mogę.

Ale stary odrzekł:

— Może na to będzie rada. Powiedz mi najpierw, umiesz ty grać?

A żołnierz odrzekł:

— Na skrzypcach ja grać potrafię ładnie. —

Jeśli tak, tedy nie kłopotaj się. Ja znam radę. Wiesz co? Zbudujemy konia drewnianego, który musi być tak wielki, żebyś w niego mógł wejść ze skrzypcami. A ten koń musi być tak zbudowany, by nie miał żadnych otworów i by nikt nie poznał, że człowiek w nim siedzi. Wtedy ty wejdiesz w tego drewnianego konia a gdy ja zaklaszczę, wtenczas zaczniesz grać, jak najlepiej umiesz.

Żołnierz się na to zgodził i zbudowali takiego konia, jak stary chciał. Postawili go na kołach, żeby mógł go posuwać drogą. Wtedy żołnierz w konia wszedł, a jak stary zaklaszczał, wtenczas w koniu zaczęło grać najładniejsze pieśni, frantówki i tańce.

Tak oni przyszli do wielkiej wsi. I zbiegło się wiele ludzi: dzieci, kobiet i chłopów, a jak stary uderzył w konia, tak z niego wychodziło takie granie jak cud. I nikt nie mógł cię nasycić widokiem grającego konia. Ludzie zaś chętnie dawali trojaki, gdy koń grał a stary obchodził, zbierając pieniądze na drogę.

Chodzili tak od wsi do wsi, aż po kraju szła o nich wieść, jako o drewnianym grającym koniu. Nareszcie się i król dowiedział, jaka w jego kraju jest muzyka, i wzięła go chęć, poznać grającego konia. Tak stary się zabrał i pchał konia do miasta, w którym król mieszkał. A gdy stanął i zaklepał w niego, tak koń zaczął grać, a ludzie się zbiegali, a król otworzył okno, żeby lepiej słuchać muzyki. A gdy koń przestał grać, wtedy dał staremu talarą i kazał dalej grać, żeby i córka jego się tą muzyką nacieszyła. Wtedy szedł do niej i otworzył jej okno, żeby lepiej słyszała. A koń grał i grał. A gra jego się tak podobała córce królewskiej, że ona zaczęła ojca prosić, żeby jej dla rozrywki tego konia kupił. Tak król się pytał starego:

— A sprzedałbyś ty tego konia?

— Tak, odrzekł stary, — jabym go sprzedał, gdyby mi dobrze zapłacono! —

— A cóż ty za niego chcesz?

— Tysiąc talarów! —

A król niewiele targował, dał tysiąc talarów, bo chciał go swojej córce darować, żeby w swem więzieniu miała zabawkę.

Dziad wziął pieniądze i poszedł, a konia król kazał wprowadzić do wieży, gdzie królowna sama mieszkała. A ona bardzo się z tego podarunku cieszyła. Bo ledwie uderzyła, już żołnierz w koniu ukryty zaczął grać, jak nigdy jeszcze nie grał. Ale król zamknął ich razem z tym drewnianym koniem.

Gdy przyszła noc, wtedy królowna ułożyła się do snu, a żołnierz też wyszedł z konia. Królowna się przebudziła i strasznie się przejęła, że widzi żołnierza w izbie, ale gdy jej zaczął powiadać, jak on ją bardzo kocha, wtedy przycichła, bo żołnierz był szykowny i pięknej urody.

Następnego dnia rano przyszedł król, żeby swą córkę uraczyć śniadaniem. Gdy ujrzał żołnierza, bardzo się rozgniewał i zapytał:

— Jak tu przyszedłeś do mojej córki?

A żołnierz odrzekł:

— Ja tu sam nie przyszedłem, ale byłem wniesionym! —

Wtedy król już wiedział, kto to w tym koniu grał i rzekł:

— Za to trochę drzewa ja dałem tysiąc talarów i jeszcze żołnierza prostego wprowadziłem do mojej córki. Za to powinniś wiesz na szubienicy. Ale, gdy już przybieciesz, że ten ją dostanie, kto przez zamki i mury do niej wejdzie, to niech tak pozostanie.

Tak żołnierz dostał królewską córkę. A dobre wesele mieli. A ja tam też byłem, gdy krowa sobie róg utraciła i tak bajka się skończyła.

Niedola.

Hej, na pola, na pola, na pola
ciągnie twarda, uparta niedola,
ciągnie twarda, uparta i mściwa
i gdzie może ofiary porywa.
Po ogrodkach jesień warzy kwiaty,
a niedola się skrada do chaty,
przy kominie płonącym zasiada,
biada ludziom w cichej chacie, biada!

Zanim śnieg czarne pola wybieli,
na kominie się ogień spopieli,
szron osiedzi na ścianach, na duszy
i niedola głos życia przygłuszy,
a gdy skończy, znów pójdzie na pola
twarda, mściwa, uparta niedola.

Bogacz i mędrzec.

Do bogatego króla Krezusa w Azji przybył raz mędrzec świata, Solon. Król pokazał mu wszystkie swe skarby, a potem rzekł do niego: „Powiedz, czy nie jestem najszczęśliwszym człowiekiem na świecie?” Solon odparł: „Przed śmiercią nikogo nie można nazwać szczęśliwym.” Przez to chciał powiedzieć, że król jeszcze przed śmiercią wszystkie te skarby może postradać. I tak się stało. Wkrótce potem przedsięwziął Krezus wojnę przeciw perskiemu Cyrusowi. Przed wojną jednak posłał do wyroczni delfickiej z zapytaniem, czy zwycięży. Wyrocznia odpowiedziała dwuznacznie: „Jeżeli Krezus przekroczy rzekę Halys, wtenczas zburzy wielkie państwo.” Słowa te wyinterpretował Krezus na swą korzyść i przeprawił się przez Halys. Jednak został przez Cyrusa zwyciężony i w niewolę wzięty. (549 przed Chr.) Cyrus kazał spalić Krezusa na stosie. Stojąc na stosie zawołał: „Solonie, Solonie!” Cyrusa zadziwiło to wołanie; kazał Krezusowi zejść ze stosu i zapytał o znaczenie tych słów. Krezus odpowiedział Cyrusowi rozmowę swą ze Solonem. Cyrus pomyślał teraz, że i nim to samo stać się może i darował mu życie. — Nikt nie powinien być zarozumiałym na bogactwa i pieniądze, gdyż każdej chwili może je stracić. Każdy bogaty, który o tem rozmyśla stanie się pokornym.

Pragnę.

Pragnę ja być pieśniarzem, takim mojej
wioski,
Bobym śpiewał za wszystkie serca, dusze
ludzi,
Każde uczucie, nutę, która się w nich
budzi,
Ich radość, smutek, tęskność, żal
krzywdę, ból, troski.
Pragnę mieć w sercu moim taki talent
boski,
Mocno żąny do zgonu, że go nie-
ostudzi,
Nigdy chłód, lód, co życia mego drogę
grudzi,
W bezlistnych zimą gajach, nie da echa
dla piosnki...
A gdy umrę, na grobie moim z wierszy
starki,
Jej gałązki przez wieki, brat młodzian
pastuszy
I grał swojej kochance, piosnki z tej
fujarki
Co rosła z mego serca, marzenia mej
duszą
Z duszą moją Magdusi, gdzie gwiazd
niebios parki,
W noc sierpniową ogniste meteory
pruszą.

Rozmaitości.

Co sławni ludzie mówili w ostatnich chwilach życia? Umarły przed dwoma tygodniami słynny francuski powieściopisarz Anatol France powiedział: Umieram.

Waszyngton skonał ze słowami: „Dobrze jest”.

Benjamin Franklin: „Człowiek umiejący do niczego się nie nadaje”.

Alfieri, włoski poeta: „Podaj mi rękę przyjacielu, umieram”.

Byron: „Muszę zasnąć”.

Nelson: „Pocatuj mnie Hardy”.

Mirabeau: „Pozwólcie mi skonać przy dźwiękach pięknej muzyki”.

Haydn, (kompozytor melodji do „Boże wspieraj, Boże ochroń”): „Boże, ochroń cesarza”.

Mozart mówił w malignie śmierci o pięknej muzyce, którą słyszał.

Goethe zawołał: „Więcej światła”.

Humboldt, uczonek niemiecki: „Jak wspaniałem jest to światło, zdaje się, że niebo się z ziemią jednoczy”.

Królowa angielska Elżbieta miała zawołać: „Wszystkie moje posiadłości, za jedną chwilę czasu”.

Inaczej wyraziła się sławna pisarka pani de Stael: „Kochałam Boga, mego ojca i wolność”.

Najpiękniejszą jednak skonał włoski poeta Tasso mówiąc: „W ręce Twoje, o Panie, oddaje ducha mego”.

Żarty.

Ma rację.

Egzekutor: Jeżeli pan nie zapłaci podatków to panu wszystko zabiorę.

Gospodarz: Kochany panie, nie bądź pan taki ostry w urzędowaniu, niech pan tylko pomyśli, gdyby wszystkie placili regularnie podatki, to pan by przecież stracił posiadłość!

Rozbrojenie.

Mac Donald: A teraz moi panowie, ponieważ nabyliśmy 10 nowych pancerników i około 200 samolotów, możemy mówić o rozbrojeniu Europy.

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Liga Katolicka parafii w Chojnicach. Zebranie odbędzie się w piątek 14 listopada o 8 mej godzinie wieczorem na sali hotelu Centralnego.

Chojnice. Tow. Kowal. i Wujków urządzi w niedzielę dnia 16 bm. ostre strzelanie.

Zbiórka rano o godz. 6 25 odmarz o godz. 6 30. Zbiórka po poł. o godz. 13 15 odmarz o godz. 13 20. Wszyscy druhowie stawić się winni punktualnie o oznaczonej godz.

Chojnice. Dziś, piątek lekcja śpiewu chóru wspólnego „Lutni“ o g d. 8.15 w szk. le pow. zechnej Dyrygent.

Poczta Redakcji.

Nowiejuszowi Chętnie byśmy zamieścili, gdyby nie to, że więcej byśmy zaszkodzili, aniżeli pomogli. Dużo należy wybaczyć z rozmaitych względów.

Wstępne notowanie giełdowe w złotych i groszach.

Warszawa, 14 11. godz. 10. (A. W)
Dolary 5.16 za dolara. Funtów angielskich 23 76 za ft. ang. Franki francuskie 27.22 za 100 fr. Franki

belgijskie 24.90 za 100 fr. Franki szwajcarskie 99 70 za 100 fr. Liry włoskie 22.47 za 100 lirów. Korony czeskie 16 38 za 100 kor. Korony austr. 7.26 za 100 koron.

Tendencja: utrzymana

Gdańsk 14. 11. godz. 10. (A.W.)

Dolary 5.41. Guldeny gdańskie 105,20 za 100 zł.

Wzrost części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Czesław Nowakowski
Drukarnia i nakładem Drukarni Dziennika Pomorskiego w Chojnicach.

Persil

niedościgniony środek do prania

Oszczędność pracy, tanie pranie, bielizna znakomitej bieli. Tylko w znanym opakowaniu.

Dom sportu i mód

Tel. 188 **O. Weiland** Dworcowa 10 Tel. 188

Poleca we wielkim wyborze

skórki wszelkich gatunków

na kołnierze i obsady Tutejsze i farbowane lisy we wszystkich kolorach. Wybór w tanich garniturach futrzanych i podszewkowaniach.

Tanie futra do podróży, sportu i krótkie.

Specjalne futra za miarą dla pań i panów.

Cukier funt 0.58 zł.
sól „ 0.12 „
smalec amer. „ 1.28 „
cebula „ 0.25 „
kaszka amer. „ 0.35 „
kawa słodow. „ 0.36 „
śledzie Matties szt. 0.10 „
i t. d.

Dom wysyłkowy MERKUR Chojnice.

Najtańsze źródło zakupu towarów kolonialnych

Komunikat.

Poznaj siebie!

Kim jesteś? Kim być możesz? Charakter, zdolności, przeznaczenie. Jeżeli Ci brak energii, równowagi, jeżeli nie wiesz jak żyć, postępować, aby zwycięsko przeciwstawić się losowi, zwróć się do p. Szyllera-Szkolnika, znawcy dusz, autora prac naukowych. Nadeślij charakter pisma swojego, lub zainteresowanej osoby, napisz rok, miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ile osób najbliższej rodziny, na tych danych otrzymasz listem poleconym naukową szczegółową analizę charakteru, określenia ważniejszych zdarzeń życiowych, odpowiedzi na szersze zadane pytania, również horoskop ułożony przez słynne medium Miss Evigny. Analizę-horoskop wysyła się po otrzymaniu 3 złotych. Jeżeli wziąć pod uwagę, że wykonanie analizy wymaga poważnej umysłowej pracy, koszt ogłoszeń, pocztowe etc., wyżej oznaczona suma nie jest zbyt wysoka. Osoby, które przyjmują od 12-7 p.p. Doświadczenia naukowe p. Szyllera-Szkolnika, zaszczycone chwalebnyimi protokołami naukowych Towarzystw Warszawy, świadectwami najwybitniejszych powag świata lekarskiego i odezwaniami prasy. Książki nadzwyczaj ciekawej treści, naukowo-pouczającej. Katalog ilustrowany darmo. Na przesyłkę dołączyć znaczek pocztowy. Adres: Warszawa, Psycho-Gratolog Szyller Szkolnik, Piękna 25, pokój 14 Telefon 506-09.

Krawiec damski i męski jakoteż krawczyźnie

dobrze szkolone znajdują stałe zatrudnienie.

Dom sportowych mód Dworcowa 10.

Maszyny do szycia

najprzedniejszej konstrukcji i wiekowej trwałości z kilku letnią gwarancją, po cenach wyjątkowo niskich i na bardzo dogodnych warunkach spłaty z swoich składów poleca

Leon Studziński Kościerzyna Pom. tel. 67.

Dla domowego gospodarstwa

polecam wszelkie przyprawy, całe i mielone. Rzeźnikom po znacznie niższych cenach Drogerja Paetzold RYNEK 21.

Potrzebna młodszą panienką (dziewczę) z dobrego domu do dziecka 3 letniego. Zapewnione dobre obejście ew. przyłączenie do rodziny. Wawrzyniak Nauczyciel Seminar. Tuchola, ul. Świecka 50.

2 czeladników rzeźnickich

od zaraz poszukuje. Mistrz rzeźnicki. Nehrig, Chojnice Człuchowska.

Licytacja przymusowa W poniedziałek 17 bm. o godz. 10 przed połud. sprzedam na podwórzu oberżysty p. Müllera ul. Człuchowska najwięcej dającym za gotówkę

2 konie. Winkowski komornik sądowy.

Poszukuje się natychmiast 1 lub 2 pokoje umeblowane Zgł. Poznański Bank Ziemiań, szosa Gdańska

BURSZTYN

kupuje po najwyższych cenach

C. W. Möller

Bernsteinw. Fabrik, Berlin C. 25 Alexanderstrasse 38-a.

Skrzydła pianina

marki:

Bechstein, Blüthner Feurich, Niendorf

i innych znanych firm światowych harmonia fabrykat Mannborg jakoteż pianina własnej fabrykacji poleca po cenach solidnych i na korzystnych warunkach zapłaty w wielkim wyborze

B. Sommerfeld, Bydgoszcz Telefon 888 Śniadeckich 56. Fabryka fortepianów i budowa organów HURTOWNIA.

Wykonujemy szybko pod gwarancją fabryczną

Naprawy

dynamomaszyn-motorów transformatorów i grzejników elektrycznych

Budowa kolektorów i aparatów

Zjednoczone Przedsiębiorstwa Elektryczne Inżynier K. GAERTIG, S. Tzop

POZNAŃ Półwiejska 35.

Doradca prawny

z długoletnią praktyką załatwia wszelkie, choćby najtrudniejsze sprawy karne, cywilne, spadkowe hipoteczne, kontraktowe spółkowe, najmu, podatkowe itd.

Wieteki

ulica Nowe-Miasto nr. 7.

Wysyłam grzyby litewskie na sznurkach w najlepszym gatunku po 20 kg. za za liczką. Of. pod „Szelong“ C. B. „Express“ Bydgoszcz.

Uczciwa dziewczyna

od zaraz potrzebna Reichel. Człuchowska numer 10.

Korzystny kup dla mł. dego rzeźnika! Całe urządzenie rzeźnickie do składu i warsztatu sprzedam z maszynami Teodor Oqs, Łęg.

Korzystne kupno!

Z powodu stosunków rodzinnych sprzedam z żywym i martwym inwentarzem

posiadłość 275 mg.

jeziro z rozmaitymi gatunkami ryb, karpie prze oszają wagę 30 funtów sztuką, także znajduje się gęsty rak, w tem 25 mg. dobrej ziemi i 5 mg. łąki z dobrem podładem torfu, w okolo jeziora znajdują się olszyny do cięcia, budynek mieszkalny nowy, reszta zabudowy w dobrym stanie, położone 5 mtr. od jeziora, posiadłość nie była jeszcze w obcych rękach. Cena kupna podług umowy. Reflektanci zechcą się zgłosić pod adresem

J. I. 55, Poczta Radoszki, pow. Brodnicki, Pomorze.

Poszukuję czeladnika krawieckiego od zaraz. Trawicki, Czersk Szkoła 6.

UNAMEL

znany miód sztuczny znakomitej jakości, jest i zostanie niezbędny!

Spis kozłów

w obwodzie miasta Chojnic, które zostały przez komisję licencyjną dnia 5. XI. 1924 r. uznane jako zdatne do rozplodu do jesieni 1925 r.

L. P.	Imię i nazwisko i miejsce zamieszkania właściciela	imię kozła	kozła			Orzeczenie komisji licencyjnej
			wiek	maść i odmiany	pocho-dzenie	
1.	Witold Prill Mickiewicza 10	Heinrich	1 rok	czarno-biały, bezrożny, w lewym uchu znak — 1 —	rasy wiejskiej	licencjowany do jesieni 1925 r.
2.	"	Prync	3/4 roku	szaro San, bezrożny, w lewym uchu znak — 2 —	San	"
3.	Jan Szulc pl. Piastowski 16	Meszek	3/4 roku	czarno biały z rogami w lewym uchu znak — 3 —	rasy wiejskiej	"
4.	Dittmann Wilhelm Szosa Tucholska	Emil	3/4 roku	czarno-biały z rogami w lewym uchu znak — 4 —	"	"

Przewodniczący komisji licencyjnej

(—) J. Krall

Dyrektor rzeźni miejskiej.

Przypominamy rozporządzenie polioyjne z dnia 12. 9. 1918 r., w myśl którego używane być mogą do krycia obcych kóz tylko wyżej wymienione k zły Właściciele kozłów i kóz karani będą za przekroczenie wyżej wymienionego rozporządzenia grzywną do 20 złotych lub karą aresztu do trzech dni.

Chojnice, dnia 10 listopada 1924 r.

Urząd Policji Miejskiej

I. Stały Pomorski Teatr Objazdowy

konces. przez Województwo Pomorskie
zatwierdzony przez Związek Artystów Scen Polskich
Dyrekcja: Władysław Helleński i Mieczysław Szyszylowicz.

Część dochodu na sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza.

We wtorek, dnia 18. listopada 1924 r.
w sali „Hotel Centralny” W. P. Żelaznego

HAJDUCZEK

(Pan Wołodyjowski)
z powieści H. Sienkiewicza komedia w 4-ach aktach. Reżyser W. Helleński.

W środę, dnia 19. listopada 1924 r.

Mąż o dwóch żonach

Arcywesoła krotchwila w 3-ach aktach Kratza.

W głównych rolach wystąpią: p. p. Marja Szadurska, Michalina Zawillo, Marja Wirska, Władysław Helleński, Mieczysław Szyszylowicz, Józef Moranowicz, Stanisław Janicki, Karol Zbyszowski.

Ponadto w obydwóch sztukach wystąpi gościnnie znakomity artysta scen stołecznych JAN GUTNER.

Początek przedstawienia o godz. 8-mej wiecz.

Ceny miejsc od 1 zł. do 4.50 zł.

Bilety wcześniej do nabycia w „Dzienniku Pomorskim”.

DRUKI WSZELKIEGO RODZAJU
wykonuje Druk. Dzien. Pomorskiego.

Obwieszczenie

dot czasu ochrony dla kozłat i saren.

Na podstawie § 40 ustawy łowieckiej z dnia 15. 7. 1907 r. łącznie § 117 o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30. 7. 1883 ustanowił Wojew. Sąd Administracyjny na obszar Wojew. Pom. czas ochrony:

- dla kozłat do końca roku 1924
- dla saren również do końca 1924 z wyjątkiem miesiąca listopada.

Punkt b) nie dotyczy obowiązkowego odstrzału zarządzanego przez Zarządy Lasów.

Powyższe podaje do wiadomości i zastosowania. Chojnice, dnia 24. października 1924 r.

Starosta.

Ogłoszono!

Chojnice, dnia 13. listopada 1924 r.

Urząd Policji Miejskiej.

Państwowe Nadleśnictwo Osusznica

powiat Chojnice, stacja kolejowa Chojnice

wydzierżawi

na lat 6, począwszy od 1. października 1924 r. do 30. września 1930 r. w drodze ustnego przetargu, który odbędzie się w kancelarii Nadleśnictwa w dniu 24. listopada r. b. o godz. 10 tej przed poł. 18,230 ha roli, 1,395 ha łąki i mieszkanie składające się z jednego pokoju i kuchni wraz z budynkami gospodarczymi położone w lesnictwie Modrzejewo. Warunki będą ogłoszone przed rozpoczęciem licytacji. Zatwierdzenie najwyższej nadazy zastrzega się Dyrekcji Okręgowej Lasów Państwowych w Toruniu.

Nadleśniczy.

Państwowe Nadleśnictwo Laska

poczta Mała Chełmy, powiat Chojnice

wydzierżawi

drogą submisji w dniu 9. grudnia w kancelarii Nadleśnictwa na przeciąg lat 6, od 1. X. 24 r. począwszy niżej podane wody.

Nr.	Nazwa wody	obszar w ha a.	Leśnictwo	Od-dział	zppod	Uwagi
1.	Zimarte	31 466	Śluza	190	a	
2.	Szawionek	6 013	"	235	r	
3.	Rzeka Zbrzyca	1 929	"	235	—	
4.	Warszyn	10 715	Warszyn	238	l	
5.	Szczonek	4 966	Laska	8	a	
6.	Stawek Widno I.	0 191	Widno	16	d	
7.	Kanały łąkowe	0 500	Widno	1	—	
8.	Stawek Widno II.	0 342	Laska	10	—	
	Stawek Widno	0 660	Widno	3	—	

Zalokowane oferty z napisem „Submisja na wody” należy do godz. 11 tej przedpołudniem dnia 9. XII. 24 r. złożyć w kancelarii, których otwarcie nastąpi o godz. nie 12-tej. Oferty winne zawierać podania w kg. ryb wyborowych z 1 ha. Zatwierdzenie zastrzega sobie Dyrekcja Okręgowa Lasów Państwowych w Toruniu.

Państwowy Nadleśniczy,

Licytacja.

Celem pokrycia należności skarbowych odbędzie się w piątek dn. 21. bm. w Czersku

sprzedaż licytacyjna

1) o godz. 10 przed poł. na podw. p. Fiolbrandta przy ul. Chojnickiej

1 świni

2) o godz. 11 przed poł. w Hotelu p. Osowskiego Baltazara przy ul. Dworcowej

1 bufetu restauracyjnego i 14 butelek wódki (winiak).

O tem zawiadamia sekwestратор przy Urzędzie Skarbowym podatków bezpośrednich i opłat skarbowych w Chojnicach.

Chojnice, dnia 12. listopada 1924 r.

Licytacja.

Celem pokrycia należności skarbowych odbędzie się w poniedziałek 24. listopada rb. o godz. 10. przed poł. w Brusach na Sołectwie

sprzedaż licytacyjna

4 skrzyń cukru, 142 butelek wódki (czysta), 116 butelek rumu i 73 butelea araku.

O tem zawiadamia sekwestратор przy Urzędzie Skarbowym podatków bezpośrednich i Oplat Skarbowych w Chojnicach.

Chojnice, dnia 12. listopada 1924 r.

Licytacja.

Celem pokrycia należności skarbowych odbędzie się w sobotę, dnia 22 listopada rb o godzinie 11 przed poł. w Chojnicach na sali p. Heinricha ul. Człuchowska nr. 29

sprzedaż licytacyjna

2 osi do woza ciężarowego, 3 pieców żelaznych, 1 pieca do łazienki z miedzi, 1 śrutaka, 1 szafy do rzeczy, 1 szafy do bielizny, 1 lustra z szafą (komoda), 3 krzesel, 1 stołu i 2 krzesel koszykowych.

O tem zawiadamia sekwestратор przy Urzędzie Skarbowym podatków bezpośrednich i opłat skarbowych w Chojnicach.

Chojnice, dnia 8. listopada 1924 r.

Zabawki Lalki

własnego wyrobu i części do lalek najkorzystniej kupuje się

u p. T. BYTOMSKI
BYDGOSZCZ, Dworcowa 15.

Deutscher Frauen-Verein, Chojnice
(Niemieckie Towarzystwo kobiet)

We wtorek, dnia 18-go b. m.
wieczorem o godz. 7. na sali pana Engela

powtórzenie
programu bazarowego.

Wstęp 1 złoty.

Wstęp 1 złoty.

Zarząd.

Nadzwyczajne

Walne Zgromadzenie Banku Ludowego w Łęgu

odbędzie się

w środę, dn. 26. listopada 24 r. o godz. 2-ej po poł. w lokalu bankowym

Porządek obrad:

- Uchwała do referatu Rady Nadzorczej z dokonanej rewizji związkowej,
- Ustalenie granic poszczególnych kredytów i depozytów,
- Zmieniecie §§ 11. 12. i 50.
- Nemuneracja dla Rady Nadzorczej,
- Wolne głosy.

ŁĘG, dnia 13 listopada 1924 r.

Bank Ludowy

Spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną w Łęgu na Pomorzu.

Bruski

Warczak

Gibas.

Nadszedł

pryma angielski płókany

Węgiel kowalski

(Erbs)

Landw. Grosshandels-gesellschaft m. b. H.
Filja w Chojnicach.

